

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P .

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felelős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Neptantóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Petőfi.

Zivataros időknek lángszavu dalnoka, szellemed idézzük!
Pírban lobogó arczezal, lángoló tekintettel szállunk hozzád, vérzivataros csaták koszos Tyrteusa. Hozzád, ki a mérhetetlen menyország glóriájában könyörögsz áldást forrón szeretett magyar nemzetedre, a magyarok Istenétől!
Könnybe boruló szemekkel hullunk térdre a segesvári vérmező magyar vértől áztatott szentelt rögein, s ajkunkról felröpül, szívből szakadó szent imánk, forró könyörgésünk a nagy Alkotó csillag-zsámolyáig.

Fekete lobogók erdeje leng körös-körül. Imádkozunk.

Imádkozunk és emlékezzünk!

Tépjük fel a multa boruló fátyol sűrűjét, gyujtsuk fel a kegyelet oltárán az emlékezés veszta-lángját, hogy tiszta, szent lobogásában megdicsőülve imádhassa lelkünk vérzivataros idők daliáit, vértanuit; megdicsőülve imádhassuk a nép szabadságért vívott vészes csaták felkent bajnokát, lángszavu dalmokát, a magyar Tyrteust!

... Éjszaka volt. Sötét, félelmetes, mint a sirok éjszakája Lethargikus álmában pihent egy nemzet. Sehöl semmi fény, sehöl semmi élet. A halál köde ülte meg Árpád országát.

És már kongott a halál harang a szegény piacra feszített nemzeti érzés és nemzeti büszkeség ravatala felett, már vijjogtak a halálmadarak a vergődő, végtusában gyöngyöző nemzeti öntudat halálos ágyánál, már meg volt ásva a sír, hova temetni akarták a magyart, midőn végigzengett a délibábos rónaságon, végigzugott a Kárpátok szikla-szirtein, a forradalmi riadó, a: **TALPRA!**

Végigzugott, mint szenvedélyes orkán, mint földet rengető menydörgés, mint velőket átjáró diadalmas égi-dal!
Forradalmi riadó volt ez! Forradalmi dythiramb, mit a nemzeti erők vulkánikus kitörése, a századokon át felhalmozott és vissza fojtott gyű-anyag izzó lángolása és végre a szabadság fenséges diadal ünnepe követett.

Mint teremő lángfolyam nyargalta be a nemzet életszerveit a **TALPRA**-riadó zengése és a századokon át temetelt szikra lángokba borította a zsarnokság fellegvárait, s a szabadság öldöklő angyala bezuzta az önkény bástyáinak érczkapuit.

Félszázada már! . . .

Kegyelettel, áhitattal térdelünk a porba s imádkozunk! Ajkunkról elszáll neved:

PETŐFI!

Egy név, egy eszme; egy név, egy teljes program. Név s e név varázsát mi sem törheti meg, e név fényességét az ég legragyogóbb csillaga sem sötétítheti be.

Ha a csillag-fényes, tavaszi éjszakán, örökös pásztortüzek mellől felcsendül a dal, a lány, édes epedő dal, a Te dalod az, a mi imádságunk; ha zug az elemek zivatarja, ha ézengés rázza meg a mindenséget, a Te szavad az, a te szellemed él az elemek erejében; mert te voltál az erő, a tűz, a szenvedély.

Te vagy a dal és a dythiramb, te vagy a lágyan suttogó tavaszi szellő és a polusokat megrázó égi háboru; te vagy az édes, szelíd szerelem és a csontokig izzó szenvedély.

... Fekete lobogók erdeje leng! . . . Felre a fekete lobogókkal! Emeljük magasra a nemzeti trikolórt. Miért gyászoljunk mi akkor, ha Petőfit ünnepeljük?

Vagy meghalt Petőfi? Ki mondja ezt?

Vajjon meghalt az eszme? Soha! Az eszmét porba tiporhatják, az eszmék harczosát keresztre feszíthetik, azért az eszme él, az eszme szétlőri lánczait, az eszme az égre tör, az eszme örökké való!

És a magyar szabadságharc lánglelkű Tyrteusának meteor-szerű pályafutása egy fenséges eszmét képvisel: a szabadságot.

... Örökkön örökké regélni fognak a segesvári csatásik vértől áztatott rögei a lánglelkű költő királyról, ki szive vérével pecsételte meg a legszentségesebb eszmét.

... És a míg dobog egy magyar szív, a míg dobog egy szabad szív, Petőfi él! Szelleme ott forr, ott ver, ott lüktet, a hol az eszmék izzanak, szikráznak, teremtenek, szelleme él, dalban, szerelemben, zivatarban, égiháboruban.

... Ne lengjen hát a fekete lobogók erdeje. Elő azzal a nemzeti trikolórral. Emeljük magasra a szabadság lobogóját, viharvert, szentséges lobogónkat és letérdelve a föld porába, adjunk hálát a magyarok Istenének, hogy Petőfi a miénk, hogy a segesvári hanton mi imádkozhatunk, hogy Petőfit mi ünnepelhetjük, imádhathuk.

... Nyár forró szele, szállj fel imánkkal az égig!

Gonda József.

PETŐFIÉK.*)

Békén porladsz-e ismeretlen sirban
 Dicső idők elmúlt dalnoka?
 Ki úgy vesztél el, mint a hulló csillag,
 A kit pótolni nem tudunk soha.
 Átfurta-e nagy szivedet a dárda,
 Vagy elhullottál vad csapás alatt?
 Hiába várjuk hogy lássunk sirodból
 Kikelní, mint a fénksz madarat!!

Elnémult ajkad, mint a csaloganyé
 Mely ősszel messze délvidékre száll;
 Fél százszor sarjadt a tavasz azóta
 S nem jöttél vissza, mint dalos madár.
 Elszálltál, többé vissza sohse tértél;
 Az erdő csendes, — dalnoka halott,
 És most az újra felvirult berekben
 Csak visszhangként cseng búbájós
 [dalod.]

Feltűntél, mint a zivataros éjben
 Vakító fényes égő meteor;
 Ragyogtál, égtél néhány röpké perczig
 Lehullottál, — ki tudja merre, hol!
 Holttested vértelt, a hogy ott feküdtél
 Száguldó ménék lábai alatt . . .
 Óh, bánt-e még, hagy-e most már nyugodni
 Nem üldöz-e az az »egy gondolat«?

Monda, fájt-e jobban sajgó sebednél,
 Hogy annyi küzdelemben elveszünk,
 Hogy fényes harc után hollócsapatként
 A szenvedések serge szállt fölénk;
 Érezted-e hogy csendes néma éjben
 Elrejtözve hangoztattuk dalod,
 S a nemzet elveszett nagy dalnokáért
 Csak titkon, eltemelve sirhatott?!

S vajjon mit érzett álszűrt sajgó kebled,
 Midőn sirjából feltámadt hazád,
 Hogy veszni indult — felragyogni láttad
 Miként tündöklő fényes napmadárt;
 Nem hallád csendes holdvilágos estén
 Bús sirodon felcsendülni dalod,
 Mit a szabad madár — szabad magyar
 [nép
 Új hajnalhasadtakor dalolgot?!

Kijár-e hozzád csendes éjszakákon,
 Kinek sirjánál annyit könyezél,
 Takarja-e enyésző porló hamvad
 Szerette kézzel himzett szemfödél . . .
 Rád borítá-e bús özvegyi fátylát
 A ki oly gyorsan elveté neved,
 Bekötötte-e szíved fájó sebjét
 Kit leked oly rajongva szeretett!

Regélsz-e olykor búbájós regéket
 Illattal terhes csendes éjjelen,
 Veled sirodban nyugvó bajnokoknak,
 Ha a lelkek órája megjelen?
 Felajzod-e lantodnak zúgó húrját,
 Hogy édes dallal altasd őket el.
 Szabadságért feláldozott szerelmed
 Bűvös dalokat tán még énekel!

Tudod-e azt, hogy áll még az az oltár
 Melynek lerontád ékes templomát,
 S áldást hozott a vergődő hazára
 Leroskadt kebledből fakadt imád;
 Hogy az a fa, melynek nem volt virága,
 Újból kinőtt — s már nem gyümölcs-
 [telen.]
 Hazát talált a külföldnek magyarja
 S nem tékozolja kincsét esztelen.

Véreddel láplált őserőben áll az
 »Aranykalászsza ékes rónaság«,
 Kit úgy szeretél, el sohsem feledte
 Megismeré te benned hű fiát.
 Ország szívében, szőke Duna partján
 Ott állsz, — örökké rátekinthet szemed,
 Gyönyörködől rónaid felvirultán
 S öröm dobbantja meg érczekeble
 [det . . .

Pihenj szeliden jeltelen sirodban,
 Ne háborgassa álmod semmi sem;
 Virraszt feletted, mikről énekeltél:
 Honszeretet, szabadság, szerelem.
 Szellő susog, szabad rónáról szálló,
 Hogy még virul, él imádott hazád;
 Szerelmet áraszt édes illatával
 A sirodon nőtt tarka vadvirág.

Találjon leked édes nyugalmat — — —
 »Jövendőlése fényesen betelt:
 Csodálva néz rád az egész világ ma,
 Mi meg imádvá emlíjük neved.
 S takarjon bár hazád szerette hantja,
 Ez a neked legdrágább szemfödél:
 Neved, népednek disze, büszkesége,
 Dicső Petőfink! mindörökkön él.

*) A zombori Petőfi-ünnepélyen szavalta: Szalay Frigyes.

Latinovits Planczi.

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TÁRCZAJA

Petőfi üzenése.

Legragyogóbb csillaga te
 Én árva hasámnak!
 Segesvári csatá téren
 Vészes, isszó fényességben
 Lehullani látlak!

Odavesztél! . . . hajh, hogy est is
 Tenni néked kellett,
 Egyetlen nagy reménységünk!
 Óh! hogy a te szíved értünk
 Többé sohsem verket!

„Ne indulj te halálharcba!“
 — Nemzed kért sírva —
 „Maradj itthon, egyellenem!
 Ki bátorít, hogy ha te nem
 Drága dalaidba!“

De már mentél . . . s odavesztél! . . .
 Kihűlt dalos ajkad!
 Honszerelmei hön tanítva
 Bisonysárgul dalaidra
 Piros véred' adiad!

. . . De utolsó kívánságod'
 Megszenteléd nekünk,
 Esti szellő, fülemle

Hosta hírvül keseregve:
 Hogy te isensz nekünk!

. . . Vérről irtad üzenésed'
 S ennyi volt csak abba:
 „Minden magyar a hasáért
 Élni — halni szabadságért
 Esküvel fogadjja!“

Láng József.

Hogy jelent meg a Talpra magyar?

— A Z. és V. eredeti tárczája. —

1. ta: Costa János, főgymnasiunai tanár.

A Heckenast és Landerer nyomda fő-
 nőke 1848. márcz. 14-én este ezt mondta a
 szedőknek: Fiaim, holnap nagy dolgok tör-
 ténnek meg. Én ma elutazom hazulról s ha
 valaki bejönne a nyomdába, tegyék azt,
 a mire főlészólitnak, ne hivatkozzék senki
 rám, majd ha megtörtént mindaz, aminek
 meg kell történnie, helyt állok mindenért,
 de ha itthon maradnék, meg kellene aka-
 dályozni a dolgot. Isten áldjon meg ben-
 neteket! Éljen a haza!

A derék fiuk megéljenezik a főnököt, de
 nem tudták elképzelni, hogy mi lehet készü-
 lőben? Eleinte azt akarták, hogy ne men-
 jenek haza éjjelre, hanem maradjanak a nyom-
 dában, nehogy valaki az alig sejtett dologról
 szólni találjon, mi által a nyomdát és főnököt

bajba keverhetnék. Végre mégis azt határozták,
 hogy hazamenjenek, de becsület szavát adta
 előbb mindenki, hogy senki se szól egy szót
 se a dologról. Néhányan még is ott maradtak
 a nyomda táján jártak ide-oda meg a Pillwax
 kávéház körül, mert sejtették, hogy
 onnan tűj a szél.

Végre elmúlt a bizonytalansággal teljes
 éjszaka. A szedő szekrények előtt állt már
 mindenki, dolgozni senki se dolgozott. Félig
 öröm, félig valami remegés féle fogta el a
 fiuk kebelét. Az utca mind zajosabb lett s
 a morajló tömeg végre a Heckenast nyomda
 előtt állt. A szedők gazdátlanul bár, de sziv-
 szorongva várják a történetedket. Nem tud-
 ták, mire magyarázni a tömeg morraját, le s
 fölvonulását az utcán. A szabadság moz-
 galmakról tudtak ők is, de hogy mi legyen
 a márczius 15-iki program, nem is sejt-
 tették.

Egyszerre csak megremeget a levegő a
 nép hatalmas éljenitől. A nyomda ajtaja
 majd megnyílik, belép rajta Petőfi, Irinyi és
 Jókai. A szedők önkénytelenül éljeneznek a
 diadalittas Petőfi láttára. Petőfi a nyomdában
 elszavalja a halhatatlan Nemzeti dalt, majd
 Irinyi a 12. pontot. Heckenast nem volt
 sehol s a sajtól ott nyomban főlzabadiották.
 Ki kell nyomtatni a verset, mondja minden
 torok. De sietni kell, mert Petőfi valakinél
 kint felelte a kéziratot s avval az eltűnt.

Tisztességtelen verseny.

Azt hisszük a zombori iparos és kereskedelmi körökben is élénk viszhangra fog találni azon felterjesztés, a melyet a fővárosi kereskedők egyesülete a minapában a kereskedelmi miniszterhez intézett.

Bizony-bizony ideje volna már, ha a központ szigorú intézkedéseivel megszüntetné azon anomáliákat és visszaéléseket, amelyek az ipartörvény hiányai folytán a kereskedelem és ipar terén oly annyira elharapództak, hogy a kereskedő és iparos tisztességes úton és módon csak a legnagyobb erő megfeszítéssel keresheti meg mindennapiját.

A felterjesztést dióhéjban szükségesnek tartjuk mi is közölni, miután az a mi érdekeinket is közvetlenül érinti.

Tapasztalataink szerint ugymond a felterjesztés — a tisztességtelen verseny a kereskedelmi és ipari forgalom minden ágában már észlelhető; a különbség csak az, hogy egyik ágban intenzívebben lép fel, mint a másikban.

Az ipar terén ugyan nem oly gyakoriak a panaszok, mint a kereskedelmi forgalomban, ami természetes is, mert az ennek természeténél fogva mélyebb gyökeret nem verhet. A gyári terén pedig azért nem öltött nagyobb dimenziókat, mert az még nálunk zsenge korát éli. Természetes azonban, hogy amint e tekintetben is előre haladunk, a tisztességtelen konkurencia ezen a téren éppen leginkább fog nyilvánulni, mint azt a nyugati államokban tapasztaljuk.

A tisztességtelen versenyt leginkább a félrevezető és rendesen csalárd ígéretek tartalmazó hirdetésekben, valamint azon körlevelekben találják, a melyek a vevő közönség hiszékenységre és tapasztalatlanására alapítva, egyrészt a gyors és tömeges elárulást célozzák, másrészt pedig a közönség becsapására irányulnak.

Ugyan-e helyre sorolhatók azon visszaélések, a melyek az üzlet felosz-

tás és áthelyezés ügyének jogtalan felhasználásával követelnek el. Ugyan e kalap alá tartoznak még azon reklámok is, a melyek az állítólagos csödtömegek megvásárlásával csödtit a közönséget.

A tisztességtelen üzleti verseny fogalma alá sorolhatjuk továbbá pl. ama csábító és természetesen ugyancsak félrevezetésre irányuló hirdetések legtöbbszörét, a melyek bizonyos körök által értékpapírok vételére és új kibocsájtású részvények jegyzésére ösztökélik a közönséget. Nálunk milliók és milliók vándorolnak a becsületes és takarékos közönség kezéből a szédelőgök zsebébe, a mely eljárás ellen alig van védelmi eszközünk.

Durva visszaélések tapasztalhatók a tekintetben, is hogy a közönség hazafiságára spekulálva honi gyártmányok gyanánt a leggyatrabb minőségű külföldi cikkeket bocsátják áruba.

A czégek felhasználásával ugyancsak gyakoriak a visszaélések, még pedig oly formán, hogy egyesek úgy jegyzik be cégjüket hogy azok másnak jönevű cégével könnyen összeléveszthető.

Hogy a folytonos cégváltoztatásoknak nálunk egyenesen cselja a jóhiszemű hitelezők kijátszása az mindenki előtt ismeretes, s ebflyes megörölő intézkedések ennek dacára nem fogatosítottak.

Még számos hasonló viszásságot lehetne felsorolni, de azt hisszük, hogy eléggé plauzibilissé vált előadásunk a felemlítettekkel is.

Még csak az volna a kérdés, kivánatos e egy speciális törvény létesítése vagy meg lehetne a kérdést oly kép oldani, hogy a bajok orvoslása, a kereskedelmi és ipar, valamint a büntető-törvénykönyv revíziója alkalmával kellő figyelemre méltatnék.

Nézetünk szerint üdvösebb és célra vezetőbb lenne, ha a tisztességtelen üzleti verseny leküzdésére önnálló törvény létesítenék. Először mert a revízió a közel jövőben alig várható, másodsor pedig sokkal nagyobb az eredmény, ha speciális törvénnyel szabályoztatik, mert ily módon sokkal könnyebben megy át a köztudatba, sőt az a körülmény, hogy ily külön törvény létezik, ennek intézkedéseire a fogyasztó közönség figyelme is inkább irányítható és érdekei is jobban megvédhetők, mintha különböző törvénykönyvekben elszórtan történik utalás az ily természetű kérdésekre.

Nézetünk szerint a törvénynek a következő alapelvekből kellene kiindulni.

A forgalomban mindaz mellőzések s meg akadályoztassék, ami a korectségbe ütközik.

Másnak jöhrnévét senki sem használhassa jogtalanul:

A fogyasztó közönség az árú minősége és ismerete tekintetében félrevezetlenség:

A sértett fél feljogosították kára megállapítását igényelhetni, a mely kár szabad mérlegelés alapján állapítandó meg.

Bírói ítélettel kötelezhető legyen a vétkes fél, hogy a kérdéses cselekményt fokozott büntetés terhe alatt abban hagyja.

A panaszos kívánatára az ily ügyekben hozott ítéletek hirtapilag közölhetőek legyenek;

Az ítékezés a közigazgatási hatóságok köréből elvonva, lehetőleg kereskedelmi és ipar kamarák elé utaltassanak. Ily módon elérnének az, hogy a kereskedelmi forgalom, mely rendőri gyámködást nem tűr meg, nem bémittatnék és a szabad mozgástól meg nem fosztatnék.

Ha pedig a kamarák ily hatás körrel felruházhatók nem lennének, az ügyek a jbiróság elé utalandók, ezek ítélet hozatal előtt a mindenkor egy vagy több szakértő kereskedő illetve iparos véleményét hallgassák meg.

E törvény keretébe felyehetők volnának a vándoripar, a házaló kereskedés elleni intézkedések is.

Hiszük és reméljük, hogy a kereskedelmi miniszter a kereskedők és iparosok elébb esetelt jogos panaszait mentől előbb és pedig hathatósan orvosolja.

Hírek.

*** Kamjonkai Szemző László adomány.** Kamjonkai Szemző László budapesti lakos, bács megyei nagybírtokos Bácsme gyében Kulpán község határában kvő s a 315 sz. tkvi betétben felvett ingatlanából 50 holdat visszavonhatlanul Bács-Bodrogh megye közönsége által saját belátása szerint alapítandó és általa kezelendő közjótékonyági célu alapítványra adományozta oly feltétellel, hogy az alapítvány czíme vagy más megjelölésénél neve mellőztessek. Folyó évi szeptember hó 1-ig a visszavásárlási jogot 20000 frittal magának tartotta fenn, a mely esetben az alapítványt a 20000 fritt megváltási díj képezné. Ritkaság számba megy manapság, ebben a rideg önző világban, hogy a jót önmagáért s nem pedig a bir, dicsőség és magárról beszéltesért gyakorolja valaki. Annál elismerésméltóbb a nagyszívűségénél és fenkölt gondolkodásának Szemző László által nyújtott példája. Amint hiteles forrásból értesültünk, Szemző László ur legközelebb 100 holdat fog közművelődési célra adományozni. Örömmel regisztráljuk e valóban nagyszerű adományokat, amelyek csodás fényt vetnek az alapító humanus gondolkodására.

Az újra írás soká tartana, kiszedik tehát hallás után. A jó fiuk azonban jobban érezték, mint tudtak magyarul. Egyedül Kolm László tudott annyira, hogy Petőfi szavalata után rögtön szedhetle. Kiszedték kikorrigálta Petőfi és 20 percz múlva már száza és ezri vel osztották a nép közt a magyarok Marsellaisét, a Talpra magyart. Ez volt az a rejtély, amit nem akart a jó Heckenast sem elárulni se megakadályozni. Heckenasttal t. i. már az előző napon megbeszéltek, hogy a Talpra magyart nála fogják szedni, amibe mint láttuk szives-öröme st beleegyezett.

Kolm teljes életében, a halálos ágyon is büszkélkedett azzal, hogy ő szedte Petőfi Talpra magyartját.

Igy jelent meg az Isten s a nép akaratából és felkesdéséből a Talpra magyart! Igy mesélték el nékem Kolmnak akkori fiatal collegái Prohászka József és Kirschner János urak, akik a Franklin nyomdában azóta máig dolgoznak. A költeménynek e napi megjelenésére vonatkozó minden más versio szerintük hamis.

Az elbeszélés valóságában nincs okom kételkedni, de halás köszönetet mondok az uraknak szives közlésükért, magam pedig boldognak érzem magamat, hogy szerencsés voltam megtudni s megírni ezt a dolgot is rajongásig szeretett költőnkörl.

*** Városi dolgokról.** Ha ebben a kánikulai hőségben mereng el az ember Zombor fogyatékoságain, akkor bizony a mi gyilkos, megmérhetlen porunk, levezető árkaink kiállhatlan kigőzölgése, sárguló, utszeli fánk egy-két árnyalattal feketébbnek tüntetnek elő mindent a valóságnál. A mi fullasztó, bacillusos levegőnkben még azt is könnyen elhiszi mindenki, hogy a mi városunk a városok leges-legutolsója. Pedig némely tekintetben éppen ellenkezőleg áll a dolog. Zombor is esinosodik napról-napra, látnivalói éppen úgy szaporodnak, mint a többi fejlődő emporiumnak. Szemző István zombori nagybírtokosnak, sportéletünk vezérférfiának Gyalokay féle fundusán épülő lovardáját értjük itt, a mely a napokban került tető alá. Arányaival, szépségével, célszerű berendezésével valóságos látnivalója, disze lesz Zombor városának. Itt még megjegyezzük, hogy Szemző István ménesének Johnesville amerikai apaméltól származó idei ivadékaik pompás arányokat mutatnak és így alapos kilátásaink vannak réá, hogy nemcsak a zombori amerikaiak fogják aratni lóversenyeinken a babért.

* **Előléptetés.** A valás- és közoktatásügyi miniszter Uhlmann Miklós, zombori főgymnásiumi tanárt a IX. fizetési osztály II. fokozatából ugyanezen fizetési osztály I. fokozatába léptette elő.

* **Apró történetek.** Türr Antal, vármegyei központi főszámvéví, lapunk kiváló munkatársa, a kit „Del Toró” néven széles e vármegyében mindenütt, mint előkelő író ismernek. „Apró történetek” cím alatt egy kötetben összegyűjtötte humoros tárcáit. A kötet már megjelent a könyvpiacra. Mi is megemlékeztünk róla. „Del Toró” szép gyűjteményét melegen ajánljuk olvasó közönségünk és különösen a községi könyvtárak figyelmébe. Kapható a kötet Bittermann Nándor és fia könyvnyomdájában. Ára egy korona.

* **Vesztett eb.** A múlt napokban egy vesztett eb kóborolt városunkban, amely Syrblies Radivoj munkást megmarta. A sérültet nyomban a budapesti Pasteur intézetbe szállította a rendőrfőkapitány és negyennapi ebzárlatot rendelt el.

* **Kottilión.** Amint megjósoltuk, esztörtökön este, az „Elefánt” szálló összes termében rendezett kottilión-táncmulatságra, fényesen sikerült. Este nyolcz-kilenc óra közt gyülekeztek az ifjú tánczosok és tánczosok, boldog mamák és mosolygó, jókedvű papákot kísérve. Édes dolog volt azt a sok szép serdülő leányt a lényesre esiszolt parketten hármásával négyesével látni, amint sétával várták a jelt a tánczra, hogy ifjú Adonisaikkal tánczra perdülhessenek. Kedves csacsóságú, bájos kacagásuk, a sétatene akkordjaival kellemes harmoniává olvadt össze, s így jutott az, az ember lelkébe, ahol a legszebb érzelmek húrjait hozták rezgésre. — „A legboldogabb kor!” vélekedtek felőlük minden oldalról. A remény, a boldog vágyakozás édes kora ez. Az ő szemük előtt még ott lebeg, a szíveik ártatlansága által oda tartott rózsaszínű fátlyó, amelyen által az élet oly szép! . . . oly kívánatos. Boldogok ők! Övék a földi paradicsom. Legyen az életük mindvégig olyan, amilyennek most látják! Legyen még szebb! — Kezdődött a táncz. Felálltak a párok, szól a zene, hallatszik a rendező szava. Vidámság, mosolygás mindenfelé. A tánczot nézve felejtjük, hogy iskola növendékek ezek, oly precizitással, oly kecses járják, mint akármely elite bálon a felnőttek. Graczióus szabad mozgás, otthonosság volt az, amit a legnagyobb dicsőretnel kellett látnunk. A párokat egyenkint kellene megdicsérnünk, mert hisz oly kitűnő volt valamennyi. — Csak egy nem volt az! Egy kis „szőke angyal!” Akit a mamája — ugy lehet! — az ovodából kérhetett ki ez alkalomra. Akitől kevés azt mondani, hogy „kitűnő!” „Szőke angyal”, akit a táncmuzsa, Terpsichore asszony kismemelt magának és homlokon csókolt. „Szőke angyal”, aki az ő „bébe ruhájában úgy lejtette a tánczot, mint akinek a lába járását, kecses hajlongását a zene akkordjai által, „felülről” irányítanak. — Nem kitűnő volt ő! annál is jobbjá! — Elmondhatnám most még, hogy a jó kedv egész estén át egy pillanattal sem szünetelt és hogy a pirkadó hajnal szállította haza a vigadókat: de minek, magától értetődő dolog ez. Arról pedig, hogy aranyos, ifjú leányaink álma az áttánczolt est után mily boldog lehetett, szólanom nehéz volna! tollam pedig gyöngő!

* **Fuvola hangverseny.** Weinbaum Keresztély, a budapesti konzervatórium tanára — és a m. kir. opera tagja, tegnap szombaton az „Elefánt” szálló kerti helyiségében, ma pedig a Vadászúrt kertjében koncertezik. Szóló játékaikhoz a kíséretet Herczenberger Sándor kitűnő zenekara szolgáltatja. Már tegnap is nagy érdeklődés mutatkozott fuvola koncertje iránt,

hiszük, hogy mai este is sokan keresik fel, hogy művészi játékát élvezhessék. A kibocsátott plakátok szerint a belépti díj: 50 kr. Az előadás kezdete: 8 órakeres.

* **Az elővásárlási tilalom.** Több ízben közöltünk már fölszólalásokat a kofák erőszakoskodásai ellen, akik a piacra hozott árúkat összevásárolva, vagy lefoglalva, megakadályozzák, hogy a gazdaszonyok mástól szerezhessék be a piaci szükségleteiket, mint tőlük, akik így természetesen önmaguk szájuk meg az árakat. A gazdaszonyaink óhaját a tárgyban az, hogy a város hozza be az elővásárlási tilalmat és ezt követeltük mi is hol szelidebben, hol erősebben. mint ahogy a hozzáink érkező panaszok és unszólások szóltak. Ezek a piaci mizériák nem ismeretlenek a rendőrség előtt sem s a rendőrfőkapitány gondos figyelemmel kíséri azokat, van azonban egy bökkenő és ez az, hogy a legegyszerűbbnek kinálkozó megoldás: az elő vásárlási tilalom behozatala elé szinte legyőzhetetlen akadályt gördít azon körülmény, hogy egy ilyen szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyása nem remélhető, miután a miniszter már rég a leghatározottabban kijelentette, hogy azt a jövőre nem enged meg sehol, mert abban a szabadkereskedelem elvénél korlátozást látja. Tény azonban, hogy az elővásárlási tilalom az ország számos helyén fennáll és sikeresen alkalmaztatik, mint úgy ahogy megfelelő kerék-kötő a kofák ringje ellen és ha nyíltan kijelentjük is, hogy mi is hívei vagyunk a szabadforgalom elvénél, mégis célszerűnek tartanók, ha ez irányban valami történne, mert hiszen a Zombori piac még sem egészen a kofák kedvéért van.

† **Lelbach János halála.** Lelbach János, Lelbach Keresztély volt megyei aljegyző atyja, Gräber Gyula, szónai nagybirtokos ipja, a megye egyik leggazdagabb gabonakereskedője tegnap Cservenkán elhunyt.

* **A hodsági járásbíró nyugdíjban.** Jusics Lajos, hodsági járásbíró a napokban nyugdíjba vonult.

* **Felhívjuk olvasóink** figyelmét mai kitűnő tárcánkra, amelyben Costa János, a zombori főgymnasium jeles tanára írja le Petőfi „Talpra magyar”-ja a keletkezésének igazi történetét. Costa János úr szívesége folytán mi vagyunk az első, a kik ezt a közönséggel közölhetjük.

* **Kezdődik a vadászat.** Most már türelmetlenül várják a vadász-sport kedvelői azt az időt a mikor a fogolyra, nyulra ismét szabad lesz lőni. Mindössze néhány nap választ el a tilalom felszabadulásától. Augusztus hó 1-vel kezdetét veszi a foglyázás és 16-ával a nyulavadászat. A szenvedélyesebb vadászok már kirándultak fűjre, vadrézerekre. Ezek az ugynevezett „pró balóvászok”. A mint értesülünk, évről-évre gyengébb a vadállomány. Kéves a védett hely s az időjárás igen kedvezőtlen vadaink szaporodására. Vadrezével teletel volt vármegyénk vízvidéke s az idén alig van. A fészkekét idejében alacsony volt a vízállás. Erre következett a vizek emelkedése, a mi azt eredményezte, hogy a fészkekét a tojásokkal együtt elborította a víz s tönkre ment a szaporulat. A nedves, viharos időjárás egyáltalán sok kárt okozott a vadállományban.

* **Monostorszegh-apatini armentesítő társulat.** A monostorszegh-apatini armentesítő és belvízszabályozó társulat az Apatin községben folyó hó 30-ra hirdettet rendkívüli közgyűlését elhalasztotta és azt folyó évi augusztus hó 1-én Apatinban a nagyvendéglő nagytermében a felvett tárgysorozati pontokkal fogja megtartani.

* **A Macaroni-ivadékok.** Megirtuk nemrég, hogy Vécsey báró nagybirtokos

tenyésztési célkra rendelkezésére bocsátotta 6000 forintos Macaroni nevű agarát bácskai agarászainknak. Így most már egész kis hada örül az életnek Zomborban és a híres Macaroni ivadékoknak. Szemző István, zombori nagybirtokos négyet, Szemző Károly, hodsági főszőlőgábró kettőt, Róheim Zsigmond kettőt, mondhat e ritka állatokból magáénak. Macaroni ivadékaik vannak még a megyében Lelbach Keresztély, Cservenkai nagybirtokosnak is. Ismerve megyénk agarászati viszonyait, már előre is örvendünk annak a fellendülésnek, amely a Macaroni ivadékok tenyésztése által fogja agarászatunkat érni.

* **Hymen.** Özv. bajnai Vojnics Jakabné bájos leányát Vórárt tegnap vezette oltárhoz Bajsan bajnai dr. Vojnics Lajos, zentai kir. közjegyző.

* **Meghalt a csónakban.** Két bajnai halász: Neubauer Antal és Sebestyén Tamás a múlt vasárnap a csónakbaült s fölfelé evezett a Dunán. Az egész héten a Duna hátán voltak s a napokban Gőd mellett kötöttek ki. Lefekdttek a könnyű alkalmatnyba s elaludtak. Sebestyén, midőn reggel felébredt, megrémülve vette észre, hogy Neubauer holtan fekszik a csónakban. Rögtön bevezett Ó Budára s jelentést tett a dologról a Kapitányságon. A halottat a boncoló-intézetbe vitték. Valószínű, hogy szívszélütés ilte meg.

* **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Karácson Gyulát, a szegedi kir. járásbíró ság nemrég kinevezett aljegyzőjét Zomborba helyezte át.

* **Petőfi-ünnep Hodsághon.** A Petőfi Sándor halálának fölszázados évfordulója alkalmából folyó évi július 30. napján Hodsághon, a községi vendéglő nagytermében délelőtt 10 óraker, Korény-Scheck Frigyesné Hoffmann Hermina asszony, a troppai fővárosi színház primadonnájának és Korény-Scheck Frigyes úrnak, ugyanazon színház karmesterének szíves közreműködése mellett ünnepély tartattak. A rendezőség. Az ünnepély műsora: 1. Megnyitó beszéd. Tartja Dr. Szabolcs József. 2. Apotheosis, Jókai Mórtól. Szavalja Schumacher Dezső. 3. Liszt Ferenc: 13. sz. Rhapsodia. Zongorán előadja Korény-Scheck Frigyes. 4. Jövendő-lés, Petőfi Sándortól. Szavalja Trischler Minczi k. a. 5. „Nur eines macht mich kummervoll” Petőfiből fordította Neugebauer László. Szavalja Menráth Jakab. 6. Almodom-e? — Alkony. — Te voltál egyetlen virágom. — Irtta Petőfi Sándor, zenéjét szerzte Korény-Scheck Frigyesné, éneklő Korény-Scheck Frigyesné Hoffmann Hermina asszony.

* **A gyümölcsstermelés értékesítése.** A kereskedelemügyi miniszter leiratott intézett a szegedi kereskedelmi kamarához, melyben a földművelésügyi miniszter által a hazai gyümölcsstermelés értékesítésére vonatkozó intézkedésekre hivatkozva, fölhívja a kamarát, hogy a kérdés lehetőségek körüli megvilágítás céljából, az erre vonatkozó tapasztalait és javaslatait a miniszterrel közölje s az ügyben mielőbb véleményes jelentést terjesszen föl. A miniszter ezen intézkedését megelőzve, a szegedi kereskedelmi és iparkamara már korábban megkereste az észak-európai osztrák-magyar konzulátusokat és az osztrák kamarákat, hogy a kerület nagy arányokban fejlődő szőlőstermelésének előmozdítása végett, a területükön található nevezetesebb csemegekereskedők és gyümölcskivitelői cégek jegyzékét közöljék.

* **Kánikula.** Hiába biztatjuk egymást, hogy itt az ideje már a nyári forrásoknak, július vége felé jár az idő, vagy mi . . . Nem használ az okoskodás, filozófia, legfeljebb, hogy még jobban csurog az izadási arcunkon a nagy gondolkodástól. A nagy ivók és korhelyek kedvező időszaka a kánikula. Naphosszat a kocsmába

hülsenek. Meleg van, eltikkadunk, jól esik ám ilyenkor a hideg sör és bor — így mentegedőzünk. A gazdag ember az csak nyakába veszi a világot: elutazik Norderneybe, Ischibe, Marienbadba, Spauba, a luzerni kék-tó mellé, hóféhér havasok alá, hol rózsaszínű alpesi rózsát tűzdel tiroli kalpagja mellé és leugeauti kosztümben áldja a gazdagok Istenét. De uramteremtőm, mit csináljon a kevésbé módos haladók. A szegények nyaráról a városnak kell gondoskodnia. Mindenekelőtt tisztán kell tartani a kanálist. A napokban is három döglött kutya akadt meg a hínárban éppen a fürdőhöz ázvelett. A rendőr segített ugyan e dolgon úgy, hogy azokat egy közeli árokba dobatta. Így meg rettenetes büzühözött napokon át az egészségnek. Csak estefelé lesz tűrhető az állapot. Ejjejt tiz óra tájban a biziklisták is kibújnak rejtekhelyükről. Napközben meleg van s csak ilyenkor szabad a vásár. Szép a mi városunk nyáron is, de mi tagadás benne, ebben a rekkenő forróságban elcsitultnak nemesebb érzelmeink s rut irigységgel gondolunk távollévő ismerőseinkre, kik zöld hegyek alján, kék tavak mentén tölthetik a nyarat.

* **A szabadfürdés áldozatai.** F. hó 22-én Cserevnikán Dunkel Krisztina 17 éves leány fürdés közben a Ferenc csatornába fulladt. Ugyancsak e hó 22-én Verbázon is két bérésgény: Sonn Antal 16-éves Klár Adam fürdés közben a csatornában lették halálukat. Hasonló eset történt B-Kulán is. F. hó 23-án reggeli 4 órakor; a csatorna balpartján, a vashidon aloli kanyarodás táján, a csatornapart mellett három cseled leány fürdőzött, midőn az egyik, Sztójkovits György ügyvéd szobalánya kissé beljebb távozott és hirtelen megcsúszva, súlyegyen vesztett, a víz elkapta és gyöngé sikoltás után a víz alá merült. Társai megrögtetve nyomban kiguráltak a vízből és öltözködni kezdtek. Egy arra járó ember azonban látva a jeletet, a közelben fürdő két inasgyereket hívta fel, hogy a ki úszni tud, menjen a leány mentésére. Az egyik névszerint Braun Lázár, Heimann Frigyes tanoncza, rögtön utána is ugrott és kétszeri felmerülés után sikerült a legváltóságosabb pillanatban a leány karját megragadni és a pár lépésnyire eső, megállható szélre vonszolni, s ott az egész testet megragadva, a partra kirántani. A leányok segítségével aztán hozzáfogtak az élesztéshez és a leány csakhamar magához is jött és úgy vitték haza szüleihez. A derék életmódot inas megérdemelné, hogy némi elismeréssel jutalmaznák meg a gyors és önfeláldozó fáradságát.

* **A bajmoki jegyző Baján.** Budánovits Árpád jegyző urunkat ugyilátszik szintén elérte a közmondásnak azon igazsága, hogy egy bajt százzal jár. Nem elég, hogy a sajtóban emlékeznek meg róla, a mi reá nézve mindenkor bajnak mondható, hanem ezen kívül még egyéb privát szerencsétlenségek is érik. Vasárnap délelőtt kigyulladt az aloom a lovai alatt, és miután a tüzet csak későn, vették észre a lovak lábai, sörénye is megpörkölődött, de az óriási tüstől ugyilátszik belső sérülést is szenvedtek, mert a két jővérű pára még most is gyanusan kapkod a levegő után. Jellemző ezen tüzesetnél, hogy a szomszéd községháza udvarából csak fél óra múlva érkezett meg a feoskendő. Ez az egyik! Hétfő este pedig még 10 óra előtt egy vakmerő tolvaj a belső lakásba akart hatolni, de a szakácsné őt észrevéven lármat csapott mire az egész család kétségbeesetten hívta a szomszéd udvarból a rendőrköt, kisbírákat, akik azonban még csak 10 perczig tartó vészspolálás után cihelődtek csak elő, hol ingben hol mándliban. A tolvajnak persze hiult helye olt.

* **Vármegyei nyugdíjasok.** A következőkben mutatjuk ki, hogy vármegyének mennyit fizet nyugdíjasainak, tisztigyőgyeknek özvegyi nyugdíjkép és nevelési járulékokban.

Járulékok :	Nyugdíj		Nevelési díj	
	frt	kr	frt	kr
Zákó Péterné	520	—	—	—
Balázs Józsefné	333 67	—	—	—
Kresztics Lukácsné	200	—	—	—
Illich Mártonné	112	—	—	—
Purda Andrásné	79 96	—	—	—
Angyal Nándorné	240	—	—	—
Hubai Mórné	320	—	—	—
Drágits György	423	—	—	—
Szakács Pérenc árvaí	—	—	177	10
Raics János	80	—	—	—
Schiek Mátyás	548	—	—	—
Bosnyák Andrásné	80	—	—	—
Gfeller Ferenczné	340	—	—	—
Vibirál József	399	—	—	—
Paracetics Jakabné	80	—	—	—
Rezsnyai János	652	—	—	—
Csernyus István	512	—	—	—
Hruby Mihály	512	—	—	—
Révész Benő	264	—	—	—
König Gábor	420	—	—	—
Kresztics György	256 60	—	—	—
Késmárky Gyula	416	—	—	—
Baderlicza György	156 64	—	—	—
Horváth György	456	—	—	—
Dr. Sági Samu	264	—	—	—
Galamb Mihályné	70	—	11	96
Krell Agostonné	249 66	—	—	—
Nagy Kálmánné árvaí	440	—	148	—
Pavlovits Lidorné	340	—	—	—
Bagó Károlyné	250	—	42	—
Sztancsics Koszta	163	—	—	—
Deogoró Zsigáné	310	—	156	—
Berlekovits Mátyás	210	—	—	—
Kulundzics Agoston	837	—	—	—
Somogyi Bálint	283 92	—	—	—
Pánesics Iván	204 60	—	—	—
Ivánovits András	149	—	—	—
Rátay József	676	—	—	—
Tóth Gáborné	310	—	—	—
Deák Lajosné	262	—	—	—
Vörös Lajos	195	—	—	—
Zvekan Alajos	195 36	—	—	—
Tábori György	97	—	—	—
Beke Gyuláné	400	—	—	—
Sztrilich Antalné	300	—	100	—
Popovits Dusan	840	—	—	—
Vibirál József	578	—	—	—
Fleischacker István	252	—	—	—
Kolozsvary Sándor	1020	—	—	—
Adam János	69 80	—	—	—
Csupor Gyula	660	—	—	—
Matkovits Lajosné	480	—	160	—
Matyasovszki Emilné	310	—	103	83
Paracetits György	92	—	—	—
Késmárky Béla	1092	—	—	—
Nikl János	510	—	—	—
Koleszál János	101	—	—	—
Dr. Molnár Károly	704	—	—	—
Gomos Béla	1080	—	—	—
Bán Géza	374 91	—	—	—
Bieber József	450	—	—	—
Molnár József	360	—	—	—
Koch Mór	360	—	279	42
Mihelits Antal	190	—	—	—
Kleiner Fábáinné	360	—	—	—
Volariés Dániel	222 75	—	—	—
Vécsey Károly	432	—	—	—
Kosa Jánosné	703 48	—	—	—
Hrubán Ilés	162	—	—	—
Raics Miklósné	290 94	—	—	—
Baderlicza Györgyné	255 12	—	58	—
Lang Józsefné	192 42	—	—	—
Szalay Ferenc	57 75	—	—	—

* **Új dalkeringő.** Baka Baitz Irma, hírneves zeneművészóné „Tenger” cím alatt pompás és igen kedves dalkeringőt írt, mely Gutwein Lajosné szül. gyulai Gaál

Irma úrnőnek van ajánlva. Kapható: Kollár József zenemű kereskedésében, Zomborban.

* **Panasz az ipartestületek ellen.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter újabb bizonyítékát adta, hogy teljesen tudatában van annak, hogy számos intézmény sikertelenül működik. Az ipartestületek működése ellen szól a miniszter panasza s hogy ezek nem váltak úgy be, mint a hazai kisipar érdekében kívánatos lett volna, az általánosan ismeretes. — Most a miniszter kutatja ennek okait és hogy teljesen tiszta képet nyerjen, a kereskedelmi és iparkamarákat hívta fel tapasztalataik közlésére. E rendelkezésben minden szöveg nélkül kerekén kijelenti, hogy a fennálló ipartestületek nincsenek feladatok magaslatán. — A miniszter rendelete a többek között így szól: Sajnosan tapasztaltam, hogy a már létező ipartestületek az ipartörvény 126. s akaszában körülírt feladatoknak, melyek őket az iparkutatás s szakképzés, szövetkezetek alakítása és általában a képesítéshez kötött kézműipar fejlesztésének terére utalják, vajmi csekély mértékben, mondhatni csupán szórányosan tesznek eleget és részben talán e körülmény oka annak, hogy az érdekelt iparosoknak még mindig jelentékeny száralaká idogenkedik ily testületek alakításától, melyek körén belül szakmabeli érdekei eléggé érvényre jutni nem látja. Miután azonban a helyenkint e téren is felmutatott eredmények azt látszanak igazolni, hogy a testületek kellő vezetés mellett a kézműipar fejlesztésének is alkalmas szervei lehetnek, anélkül pedig közigazgatási feladataikat sem képesek megfelelően ellátni, sulyt fektetek arra hogy a testületek egy részénél tapasztalt meddőség okai felderíthetők és ott, ahol lehető és szükséges, a mutakozó hiányok pótolassanak. Utalással tehát az ipartestületi összeírásnak a kamara előtt már ismert eredményeire, felhívom a kamarát, hogy kerülte összes ipartestületeire kiterjeszkedve, tegye beható tanulmány tárgyává azt a kérdést, hogy e testületeknél általában — egyes szórányos eseteket kivéve — az ipartestületeszítés tekintetében észlelhető meddőségnek mik az okai, a mutakozó hiányok mennyiben orvosolhatók. Jelentésében ne tartózkodjék egyes testületek konkrét bajainak s e bajok konkrét orvosszereinek felemlítésétől sem, hanem világítsa meg az egész kérdést a maga valóságában, terjeszkedjék ki minden oly részletre, mely a viszonyok jelzett kedvezőtlen alakulásának az oka s azok kedvezőbb fejlődésére alkalmas. Ehhez a panaszhoz alig kell még valamit hozzá fűzni, ha csak azt nem említjük föl, hogy az ipartestületek nyakra-főre azon vannak, hogy betegesgélyző pénztárakat állíthassanak föl, pedig ez nem tartozik szorosan ügykörükhöz, joguk van hozzá igaz, de ezeknek a rendes vezetése teljesen elvonja a testületeket az ipar ügyek pontos kezelésétől. Egyre jó betegesgélyző pénztárak eszméje, ha az volna a szempont, amit mi gondolunk: saját bajukat akarják talán ezzel kuralni, amire ugyilátszik mindennél nagy szükség van, de sajnos, ez az eszme csak kiegészítő adat lesz újabb panaszokkal; mert a betegesgélyző pénztáraktól még betegesebbek lesznek az ipartestületek.

* **Szerencsétlenül járt család.** Megrendítő szerencsétlenségről ad hírt ó-szivánczi levelezőnk. Zsupánszky Lyubló ósviánczi jegyző és birtokos kedden este látogatába akart menni a családjával egy szomszéd községbe. A jegyző hajította a lovakat, a kocsi belsejében ült a felesége, meg az unokahuga, a szép Petrovics Mádi. Mikor a hintó a Ferenc-csatornán átvezett nagy hidra ért, a lovak megbokrosodtak valamitől s szilaj vágatással ragadtak el a hintót a hidon túl következő meredek útra. Zsupánszky, hogy a lovakat megálltathassa,

megakarta fordítani a hintót, amely a gyors kanyarodástól fölborult, úgy, hogy a bentülők a kocsi alá kerültek. A nekivadult lovak pedig még gyorsabban vágattak tovább a kocsival s a jegyzőt és családját úgy vonszolták magukkal, amíg az istráng elszakadt s az egyik ló elszabadult. A másik erre megállt s néhány arrahaladó földmives a szerencsétlenül járt embereket kihuzhatta a kocsi alól. Mind a hármán eszméletlen kívül voltak s egy seb volt a testük. Löbl Jakab nagybirtokos hintóján vitték őket vissza Ó-Szivácra, ahol általában a részvét a szerencsétlenül járt család iránt. A sebesültek folyógyógyuláshoz egyébként alig van reményiség. — Fentartással közöljük ezt az újdonságot a fővárosi lapok nyomán, megjegyezzük azonban, hogy ez újdonságban foglaltak ez ideig nem nyertek hivatalos uton megerősítést.

* **A legfrissebb szabadkai botrány.** Szabadkáról írják: Mamuzsits Mátyás prépost plébános újabb tanujelét adta nagy hazafiságának. Az ottani egyetemi ifjak július 31-én Petőfi gyásznapélyt rendeznek. Az ifjuság kiküldöttei megjelentek a prépostnál és kérték, hogy a fenti napon gyászmisét tartson. A prépost ur kijelentette, hogy ő Petőfi emlékének nem tart gyászmisét, mert etretek volt, akkor tartana, ha nem Petőfi, hanem a Segesvárt elesett honvédeknek szólna a gyászmise, ezek között bizonyára volt kath. is. A megjelent ifjak megbotrányozással hagyták ott a prépost urat és a Szt. Ferenc-rendi szerzetesekhez fordultak, ahol örömmel teljesítették kérélmüket.

(*As apácák toleránciája.* Ki ne csodálkodik, a mikor látja önmegtartózkodását és lemondását az apácáknak, a kik egész életüket gyermekek nevelésében töltik el. Minden gondolatuk, minden tettük ennek a nemes cselekedetnek van szánva. Hány veszt el e munka közben egészségét, sőt életét! Nem lehet eléggé szaporítani azoknak az eszközöknek a számát, melyek visszaadják az apácáknak a folytonos munkában elhasznált erőt. A vérszegénység és a vérgyöngesedés rendszeren e toleránciának és folytonos munkának eredménye. A gyöngeség szabad teret enged mindenféle betegségnek és ezért föltétlenül szükséges az elvesztett erőt kárpóltatni. Vajjon milyea eszközöket kell alkalmazni? Grosos A. testvér, a ki tanítónő Montreuil-du-Gasban Champéon (Franciaország, Mayenne) mellett, a leghiteltlenebb embert is meggyőznie. — Boldog vagyok — írja — mert elmondhatom önöknek, hogy kitűnő eredményt értem el a Pink-pilulákkal. Az eredmény kitűnő volt. Ma a betegségnek még nyoma is ellűt, a bőr tiszta, szép színű, ereje viszatért és egészséges vér foly az apáca ereiben. Fölhatalmazom, hogy leveletem, mely az őu piluláinak jó hatását bizonyítja, nyilvánosan közölje. Ez a bizonyosság elég világos és tisztán mutatja, hogy a Pink-pilulák hatalmas helyreállítói a vérnek, jól hatnak a gyöngeség okozta betegségeknek, biztosan gyógyzik a sápkórt, vérszegénységet, általános gyöngeséget, karbunkulust és a toleránciának minden következményét. Kapható Magyarországon a legközebb gyógyszerháznál. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város lörvényhatósági bizottsága 1899. évi augusztus hó 5-én déle-

lőtt 9 órakor a városbáza nagytermében rendes közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgysorozata ez:

1. Polgármesteri jelentés
2. A m. kir. kereskedelmiügyi miniszterium rendelete a város belterületére és az azon átvonuló közutakra nézve szabályrendelet megalkotása tárgyában.
3. Szemző István és Huck Vincze kérvényei utcaterület megvétele iránt (1. szavazás).
4. Kovacsits Radivoj kérvénye városi Mosztonga — terület megvétele iránt (2. szavazás).
5. A m. kir. honvéd-hadapródiskolai alapítványra beérkezett pályázati kérvények.
6. Szepes vármegye közönségének átirata a feláru utazási kedvezményeket biztosító évi igazolványoknak a tisztviselők családtagjai részére leendő engedélyezése tárgyában a m. kir. államvasutak igazgatóságához intézett átiratuk pártolása tárgyában.
7. Csanád vármegye közönségének átirata a tartalékos és fegyveres szolgálatra behívott mezőgazdasági munkás nép érdekében a honvédelmi és földmívelési miniszteriumokhoz intézett feliratuk pártolása tárgyában.
8. Sopron vármegye közönségének átirata a borhamisítás megállítására céljából a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt.
9. Polgármester előterjesztése a városi parkban lévő kioszkhoz szükséges melléképítmények felépítése iránt.
10. A jogügyi bizottság javaslata a zombori iparosok árusarnoka mint szervezetet részére átengedendő hajai-ut 11. ö. i. sz. telek értékének megfelelő biztosítása tárgyában.
11. A vármegyeház előtti tér rendezésére kiküldött bizottság jelentése az „Erzsébet liget” rendezése tárgyában.
12. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata az 1898. évi nyugdíjalap számadatoknál mulatkozó 1569 frt 43 kr. kiadási többlet megtérítése tárgyában.
13. Ugyanannak javaslata a sikarai katonai lövölde kibővítése céljából városi területek átengedése tárgyában.
14. Ugyanannak javaslata a Falcione-féle ösztöndíjalapítványi ház renoválása tárgyában.
15. Ugyanannak javaslata Pakasky Mihály városi gyalogrendőrnök fűrdözés céljára segély nyújtása tárgyában.
16. Ugyanannak javaslata Horváth Márton városi gyalogrendőrnök fűrdözése céljára segély nyújtása tárgyában.
17. A Csendes utca lakosainak kérvénye aszfalt gyalogjárda kiépítése iránt.
18. A Madár-utca lakosainak ugyanezen tárgyú kérvénye.
19. Képezde utca lakosainak ugyanezen tárgyú kérvénye.
20. Szlapári-ut lakosainak ugyanezen tárgyú kérvénye.
21. Kalap-utca lakosainak ugyanezen tárgyú kérvénye.
22. Dob-utca lakosainak ugyanezen tárgyú kérvénye.
23. Vaspálya-ut lakosainak ugyanezen tárgyú kérvénye.
24. Aranygerenda-utca lakosainak ugyanezen tárgyú kérvénye.
25. Bástyá-utca egy részének ugyanezen tárgyú kérvénye.
26. Polgármester előterjesztése a vaspályához vezető gyalogut egy részének aszfaltozása iránt.
27. A pancsovai ev. ref. egyház kérvénye segély iránt.
28. Dr. Matzitz Pál özvegyének kérvénye kegydíj megdása iránt.
29. A háziletélpénztár 1895. évi számadásai.
30. Thurszky Jenő városi rendőrfőkapitány kérvénye szabadság iránt.

31. Pocsai Sándor városi tisztii ügyész kérvénye szabadság iránt.

32. Gallé Dániel városi I. aljegyző kérvénye szabadság iránt.

33. Gergurov Milán városi főmérnök kérvénye szabadság iránt.

Zomborban, 1899. évi július hó 27-én.
Trischler Ferenc s. k., polgármester.

Levelezés.

Uj kápolna szentelés Bogoján.

Mélyen Tisztelt Szerkesztő úr!

A bűnös emberiség megmentéséért keresztaláltszenvedő bűnösök menedéke, Jézus Krisztus e dicső ténye emlékére örök nevezetességi nagygyűlést tétel Bogoján bűnbánó Mária-Magdolna emléknapja, a menyiben a temetőben állított díszes kápolna felszentelési búcsu napjává avatottat.

Hogy mily kifürkészhetetlenek az Isteni Gondviselés utai és hogy ennek nyomán némi jóakarattal mily szép és üdvös dolgok hozhatók létre, ennek föltüntetésére legyen szabad e kis kápolna történetét a következőkben adnom:

A vallásos érzület és szereteteink iránt föltárlni szokott kegyelet gondviselészerű föntartása végett még a mult század egy nőszülöttbe plántáltatott be ama nemes gondolkodásra valló és tökéletességre mutató áldozatkészség, melynek fogva e század elején alapítványt tesz egy, a bogojevai temetőben építendő kápolnára, mintegy jelül annak, hogy Isten jóllelt embereket használ föl szent akarata véghezvitelére.

A bogojai nép most legnagyobb örömet abban lel, hogy a gondviselés kegyességéből éppen egy bogojai benszülött polgári nőnek, és nem gyűtt-mentnek adottt ezen fölemelő Isteni kegyelem. Teltjes megnyugvására szolgál azon körülmény is, hogy az eredményben neki is van annyi része, hogy az alapítványt tett csekély összeg a bogojai nép kamataiból emelkedett oly magasra, hogy belőle a díszes kápolna fölépíthetett.

Ezen, községünk népe által sok ádással létezett alapítványozó, néhai Novák Borbála (ki előbb Lajkó Györgyné, majd Rumi Andrásné volt) született 1787. év április 20-án, végre eldölkedett és meghalt 1821. év márczius 30-án, tehát 34 éves asszony korában.

Az alapítványt tett összeg csak 60 frt volt, mit a községi elöljáróság kezelt 1845-ben, 210 frtng növelt összegben a plébáni kezelésére bizott, mely hűséges kezelése mellett 5—6% kamattal ez ideig 3729 frt 37 krra szaporodott. Ezen összegből épült a kápolna teljes fölszereléssel s 300 frt még kápolna föntartási alapul is jutott belőle.

A hívei vallásos buzgóságát szeretettel munkáló ft. Sinkó Mihály plébános látta, hogy ezen összegből az alapító intenciójának megfelelőleg nagyon is csinos kápolna volna emelhető — érintkezésbe lépett Koczka Géza szabadkavárosi építésszel, Mayel Antal apatini vállalkozó közműves mesterrel, (ki épen itt helyben az állami iskolát építé), Runggaldier József tiroli műfaragó-szobrálással, Böcsi Sándor bajai haragöntő földínkel, Haasz Gyula előnyösen ismert zombori festőnnkel. Az így összedölkötött terveket és költségvetést illetékes helyről gyorsan jóváhagyattatván, nyomban márczius 30-án, (nagycsütörtökön) már a szegletkő alap letévése is megtörtént. (Mily egyszerű találkozás a véletlennek: éppen az alapítványozás napjának és az alapítványozó halálának 78 évfordulóján!) A harang föltételezett július elején, a festés elkészült július 14-én, a hivatalos jegyzőkönyv mellett átvétel ft. Garay József eszper új július 17-én, eszközölte, a felszentelést pedig érsek hatóságai megbízásból ft. Simkó Mihály plé-

bános ur július 22-én, 1/2 7 órakor végezte, mint, ki fáradságot nem kimélve nézett utána, hogy finom izlésének megfelelőleg a kápolna mind isten házául, mind pedig a község díszéül egyaránt beválják.

A fűszentelésen dacozára, hogy nagy dolog idő volt, a várakozásnál fölüli nagy számban jelentek meg különösen a nők. A szertartás végén egy oly megható emlékbeszédet mondott nevezett plébános úr, hogy az elérzékenyülés és hangos sírás a szt. beszédet is megszakította. A hatóság szt. beszéd kiinduló pontját és alapeszméjét szent Pálnak a galataiakhoz intézett levele e passusa képezte: „En télem pedig távol legyen másban dicsékednem, mint a mi Úrnak Jézus Krisztus keresztjében.”

Az építésnél kitűzött czél alaposan eléretett, mert az általános ítéletet közlöm midőn azt mondom, hogy miniatűr kiadásban bár, de ennyi nagyszerűségét ily csekély alapítoktól még nem hoztak össze nagy Bácsországnak!

A kápolna, nemkülömben helye, felszerelése és fűszentelési napja közt oly szép összefüggés szerű szimbolikus összhang van. A sírkerepek közepette emelkedik égfelé az építézetet mai nívóját előnyösen feltűntető góthikus stylen épült, gyönyörűen festő kápolna. Toronyharangjának imádság szerű megható hangja a halottakat zokogva kísérő közönség felé oly részvétellel és megnyugtatóan sirja e rajta is olvasható szavakat: „Föltámadunk a hozsana szavára!”

Ha belépünk az egyszerűségénél fogva is főnséges kis hajlékba, az izléses szőnyeg festésű háttérfallal előtt álló oltárral szemben önként hajlik meg térdünk az oltár fölött emelkedő keresztfán szenvedő Jézus Krisztust ábrázoló faragvány és szobormű alak láttára a kereszt alatt jobbról a női tökéletesség megtestesült mintaképe: Mária, balról a szeretett apostola: tsz. János szobrával.

A nőszemélynek, a emancipációnak és lovagiaságnak i.teni értelemben vett eszményi csoportosítása ez a kis kápolna. Igazán érdemes, és méltó volna, hogy a környék sőt az egész bácskai nívóilag kegyhelyévé legyen e drága kis hajlék Mária Magdolna napján, jul. 28-én.

Bács-Gomboson. 1899. július 24-én.

Mélyen tisztelt Szerkesztő úrnak

alázatos szolgálója:

Gábor Károly.

A hétről.

Ez a hét a Petőfi ünnep hetének mondható! Ez az ünnep nemcsak városunkban, de az egész országban foglalkoztatja mindazokat, a kik magyarnak vallják magukat. Sőt a nemzetiségek között is itt-ott meghajlítják lobogójukat Petőfi név geniusza előtt. Majd meglátjuk, hogy a zombori gör. keleti vallásuk részt fognak-e venni az ünnepen. Utóvégre is a dicsőség a szegény egyaránt az övék lesz, de hát azért kívánjuk, hogy ne legyen okunk megérőni őket.

Szomszéd városunkban, Szabadkán a „beteg korbház” foglalkoztatja a közvéleményt. Sőt a beteg korbház ügyében kifolyólag már úgy szabadkai szokás szerint egy kis parázs verekedés is inscenizotált, a mikor azonban újra bebizonyult az a régi, de igaz közmondás, hogy „a botnak két vége van,” a mennyiben a verekedés kezdőjének saját botjával demonstrálták ezt az igazságot. No de hát az a dolog a szabadkaiak dolga, mi csak úgy mondás tárlatból elvezük ezt a botrányosságot.

De történt ott egyéb is. A szabadkaiak hirdett prepostja jónak látta ahhoz a feltételhez kötni a segesvári csatában elesetekért mondandó gyászmise megtartását, ha a rendező bizottság plakátokon tudatni

fogja a közönséggel, hogy a gyászmise Petőfi-re nem vonatkozik, mert ő eretnek volt. A prepost urnak ezt a — (itt megáll a tollam, nem találok az alkalmas szót e cselekedetnek méltóképen való megjelölésére) bár mondjuk szelíden bornirtságot, azok, a kik mégis szükségét látják, hogy eljárását mentse, dogmaticus rigorozitásának akarják betudni. Hát ha a prepost ur dogmaiban rigorozus, ez az ő dolga. Egy-szerlten ne tartson gyászmisét, de ne indokolja ezt Petőfi eretnekségével. Utóvégre is én egészen más szempontból, de magam sem helyeslem a gyászmisét. Ez az ünnep nem gyászünnepe. Petőfi megdicsőülésének 50 éves fordulója, habár az Petőfi halálának napja: nem lehet gyásznapja a magyarnak. S valamint a katolikus egyház nem tart gyászszertartást a kis gyermek halálánál, mert felfogása szerint a gyermek a keresztesség által megtisztulván az eredeti büntől, az igazoltta lesz, — azon képen Petőfi halálának napja az ő hallhatatlanságának a kezdete, s ez időpontnak fordulója nem gyászünnepe. Ezért ne gyászolobogót tűzzünk házainkra, de ékesítsük e napon házainkat a magyar dicsőség büszke hirdetőjével, a trikolórral. A trikolór és a gyászmise pedig nem illik össze. És épen azért Mamusits prepost bornirtsága nem von le semmit az ünnep jelentőségéből. Petőfit azért úr nepelni lehet Mamusits miséje nélkül is, s a melyen csak ezt a bornirt papot éri. Talán jobb is így, hogy e bornirt pap imádsága nem vegyül az ünneplő közönség dicsénekeibe.

—y—z.

Törvényszék.

A bács-kulai tolvajok.

Érdekes végtárgyalás volt tegnap délelőtt 9 órakor a zombori kir. törvényszék tanácstermében. Egy kulai házaspár állott a törvényszék előtt, kik ellen lopás büntette és megvesztegetés vétsége miatt emelt vádat a kir. ügyész.

A férj Benedek Máttyás kulai polgár. Őszbe csavarodott, reszketős vén ember, ki alig hallható hangon adja le a szót a tárgyaló-elnök kérdéseire. A hitestársa Horváth Erzsébet, megrögzött alkalmi tolvaj. Lesütött tekintettel állt meg bírói előtt s az ügyész vádjai könyveket facsarnak ki pilláira.

Kulai történt a legutóbbi vásáron hogy Benedek Máttyás és felesége felpakoltak egy pár zsákkal a vásári ezikké közül: bocksorokat, vászon végeket, kaszákat stb. s azzal szerencsésen tovább is állottak volna, ha történetesen egy bács-kulai ügyes rendőr Bálint János el nem csípi őket. Ekkor bevallották hogy a városi ezikkéket összelopkodták, de a tegnapi végtárgyaláson már részben tagadásban voltak.

A büntető tanács a következőképen alakult meg: Elnök: Markovith Lajos törv. sz. bír. szavazó bírák: dr. Konyovics György és dr. Kovacsics Lázár. Jegyzők: Hengen István és Gonda József. A vád hatóságát dr. Artányi József, a védelmet dr. Joanovics József képviselik.

Kihallgatja elnök elsőbb is Benedek Máttyást Himez—hámoz az öreg s eleinte tagadásban van, majd beismeri, hogy azt a kis „csekélységet” bizony ő emelte el a kulai vásárról. Benedek Máttyásné különös szemekkel kéri a törvénytől urakat, hogy ne röjjék fel neki nagyon ezt a tolvajtságot, hisz őt a nyomor hajította a bűnbe. Vallja hogy mindkettőjüket elfogadásuk alkalmával kínózták a zandárok és mivel véresre verték azért vallottak.

dr. Artányi ügyész jogi tudással megkonstruált vádbeszéde után dr. Joanovics védő beszélt tartalmasan és enyhe büntetés kiszabását kérelmezte.

A törvényszék tanácskozására vonult vissza s 11 órakor hirdette ki az elnök az íté-

letet mely szerint Benedek Máttyás és neje, a Btkv. 333 §-ába ütköző és a 338 §-sz. szerint minősülő lopás büntetében, továbbá a Btkv. 470 §-ába ütköző s ugyanazon §-sz. szerint minősülő vesztegetés vétségében bűnösöknek mondatván ki, egyenként 2 és fél évi fegyházra ítéltetnek.

Vádlo súlyosbításért, védő a büntetés enyhítéseért felelőztek.

Más.

A hajótörtek.*

Bácskay György szinigazgatótól a belügyminiszterium, a központi szinészegyesület tanácsának felterjesztésére — a mint a mult számunkban meg is írtuk — a szinigazgatói engedélyt megvonta. Bácskayt és társulatát ez a rendelet Bács-Martonoson érte, a hol csak három előadást rendezhettek, mivel a szolgálóirodák, a miniszteri rendelet alapján megvonta ölükl a hatósági engedélyt.

Ezen engedély megvonása óta két hét mulott már el s Bucsok társulatával meg mindig Bács Martonoson vesztegel, mert a továbbtárazáshoz szükséges költséget előteremteni nem képesek. A mindennapit is csak adósságcsinálással szerzik meg, ami csak milderősebben köti őket télettségük ezen szomorú helyéhez.

A vidéki szinészet legnagyobb képét tárja ez elénk. Az igazgatótól megvonták az engedélyt, mert tagjainak néhány forinttal adósa maradt. De hogy miért maradt adósa, miért nem fizette ki járandóságukat? ezt nem kutatja a felsőség! a központ, hanem egyszerűen megvonatja az engedélyt s ezzel tíz-tizenöt ember lába alól kirántja a megélhetés talaját és a nyomorba löki őket.

Kinek róható fel mindez hibául, ha nem a központnak? Mert hisz, miért adott oly embernek szinigazgatói engedélyt, miért engedte annyi tagjának a sorsát oly ember igazgatóságához kötni, a ki nem nyujthatta a kellő anyagi garanciát, hogy társulatának a megélhetését még oly esetben is biztosíthatta, a mikor a társulat itt-ott kellő támogatásban nem részesül. És miért vonatja meg az engedélyt éppen abban az időszakban, mikor több társulat nyári szünetet tart, mikor tagkereslet nem létezik. A működő társulatok pedig új tagokat nem szükségesnek?

Vagy ha a kellő anyagi garancia felmutatásától eltekintettek, a mikor az engedélyt megadták Bácskay számára, mily intenciók köztették a központot ily drákok szigor eljárásra akkor, a mikor ez az ember a legnagyobb igyekezettel volt elvállalt köteletségének megfelelően.

Mily felfogással járt el ezen társulattal szemben a központ és miképen hiszi ennek a tíz-tizenöt embernek a megélhetését biztosítani akkor, a mikor a keresetük egyedüli útját elzárja előlük.

Vajjon arra való-e az országos szinészegyesület központi vezetősége, hogy ha az igazgató a tagjaival szemben elvállalt kötelezettségének tökéletesen meg nem felelt, akkor az igazgatói engedély megvonásával a társulati tagok kezeit megkötözi, hogy tanul munkájukkal kenyerüket meg ne kereshessék?

Ha pedig a szinészegyesület az a kényúr, a ki ekkép rendelkezhetik a társulatokkal és tagokkal: miért nem nyujt módot arra, hogy az így megrekedtek tovább mehessenek, más társulathoz szerződhessenek. Miért nem segíteli őket előlleggel, hogy a vagyoni lehetőség meg legyen rendes kenyérekeregetük folytathatni.

A szinészegyesületi tagoknak, kizárás terhe alatt, meg van tiltva daltársu-

* Az ügy érdekében, a „Híreska” f. hó 28-iki száma után, készséggel közöljük ez a közleményt.

Szark

latokkal működni. Nincs nékik megengedve, hogy egyesülten — a felsőbbség beleegyezése nélkül — hangversenyeket, előadásokat rendezzenek. Intelligenciális foglalkozásuk tiltja a koldulást! Aratók munkásoknak szintén nem szegődhetnek s így ebben az arany kalásztól ékes rónságban, a gazdag Tisza mentén, az angol flegmát felülmúló nyugalommal kell Bácskay társulati tagjainak az éhhalált bevárni! Ha csak kölcsönbe nem szereznek egy oly gyilkos szerszámot, a mely mindegyiküknek elég lesz.

Az országos színészegetítő pedig működhet tovább, mert feladata: a tagok érdekeit képviselni, megvédeni és előmozdítani.

Kanyó Jenő.

Csarnok.

Vak és bolond . . .

(Heine)

Vak és bolond ez a világ,
Hogy meg nem fér veled,
Azt monddja rólad, a gyalom,
Hogy nincsen jellemed.

Vak és bolond ez a világ,
Nem ért, nem tudja ő,
Hogy ölelése mily gyönyör
S csókok mily égető.

Pataj Sándor.

Te nem szeretsz . . .

(Heine)

Te nem szeretsz, te nem szeretsz,
Aval mit sem törődöm,
Csak lássam édes arcodat,
Királynak népszállódom.

Söt piros ajkaid gyálól is,
Ha benne nem csaldódom, —
Csak nyújtsa nekem csókjait,
Ugy megvigasztalódom.

Pataj Sándor.

Házasság gőzerővel.

Irtá: Türr Antal.

(Del Toró.)

Nyulasi Fridolin házas ember volt már egyszer. (Már t. i. feleséges, mert háza nem volt.) Megunta azonban az özvegyiséget és kétszer nyílt a szive, mint az akácza virága. Elősegítette nála ezt a kétszeri nyílást a szomszédasszony lánya, ki egyre csak azt kiabálta: jaj anyám jaj nekem, téged szeret nem engem. Mert Fridolin szerette a szomszédasszony lányát is, meg az anyját is egyaránt. De azért még sem a szomszédasszony kiabáló lánya, hanem maga a szomszédasszony lett Fridolin második felesége. Ő már csontosabb oldalborda volt, hát jobban „pászolt” hozzá.

Ez a szomszédasszony pedig nem volt más, mint özv. Róka Janiné, a kit „vulgó” csak Agnes asszonynak híttak a városban, mert ő volt a város „Börharangja” meg „Ujdondáza”.

Nem volt az a gyorslábu „riporter” a városban, a ki hamarabb tudott volna valami kacshirt felfedezni, mint Agnes asszony.

Fridolin megnézte a lányát és elvette az anyját. Más okosabb „lábás jószág” megfordítva cselekedett volna.

Agnes asszony tüzes fekete szemei sötétek voltak, mint a legsötétebb Afrika és mélyek mint a Nagy-Oceán. Maga pedig kaczér volt a szemtelenségig.

Ebbe a kaczérságba, meg a sötét szemekbe „veszekedett” bele Fridolin.

Agnes asszony lánya szakasztott olyan volt, mint a mamája. A különbség csak az

volt hogy a szemei még sötétebbek voltak, mint a legsötétebb Afrika, és mélyebbek, mint a Nagy-Oceán. Azonfelül két vastag, haragos — vörös hajfonat hullott alá gömbölyű fejeskéjéről, mely úgy nézett ki, mint ha a nap lángsugarai lettek volna tüzes korbaécsa összefonva. Volt meg benne valami a róka természetéből is.

Futottak is utána a város összes diurnistái, mint a kengyelfutók. Ezekkel szeretett legjobban inceskedni. Mert a megboldogult papája, ki különben szintén kiérdemült diurnista volt a „borfogyasztásnál”, végrendeletileg kikötötte, hogy az ő egyetlen lánya „úrhoz” adassék férjhez.

Fridolin mikor megnézte a szomszédasszony lányát és elvette az anyját, magához vette „hozománykép” a leányt is gondolván, hogy „biziklin” (anyja és leánya) hamarabb jutt el a más világra, de azon felül, maga is „tentanyaló mesterember” lévén, keményen számított arra is. hogy a sok uri „diurnista” közül egy csak majd kiabándul a legény életből és az ő révén „beleszörnyitöködik” a szép mostoha lányába.

Mert szép volt ez az „eladó hozomány” mint maga a Vénus. És az irigység sem tudta volna ezt letagadni. Pedig a többi szomszéd lányok nagyon is irigvei voltak és szerettek volna hamarabb főköti alá jutni, mint a Róka — Nyulasi lány.

Miért? . . . Talán azért hogy asszonyok lehessenek? . . . Nem. Hogy lányok ne maradjanak.

Ez a fődolgozó a lányok „Konverzións-Lekszikonjában.” Az asszony név csak amolyan kőd-fátyol-kép, mely takaról szolgál holmi — titokteljes örömmöknél.

Ezért irigyelték a Róka-lánytól a sok udvarló-(va)-t. (Kicsit sántít az akkuzatívus, de azért feun.)

Nyulasi Fridolin a második felesége és az „édes” mostoha lánya mellett, (ketten fülértek egy anyóssal), esendes remetesége élte egy ideig a napjait. Még a kozmás levesre is azt mondta, hogy királyi ebéd. Az irodában is olyan szorgalommal körmölt mintha dupla „napszámot” kapott volna. Minden ment a maga rendjén. Csak egy kis hiba volt a kréta körül. Az, hogy a hónap elseje nem akart kétszer kivirágozni a kalendáriumban.

Ez asztán néha nagy „obstruációkra” adott alkalmat a házi — parlamentben.

Fridolin azonban mindig hallgatott. Gondolta magában, az okos enged.

De nem így a kaczér menyecske, ki alaposan unalmasnak találta Fridolin szellemi és anyagi egyhanguságát. Nem bizony! hanem udvaroltatott magának fűtől fűtől. Segédkezett neki mindenben a kedves leánya is, kinek rózsás arczán mindig ott mosolygott az a bizonyos csábító varázs.

Hisz „Éva lánya” volt ő is, az alma pedig nem esik messze a fájától.

Ezek az idillek alapos kúrát idéztek elő az unalmas háztartásban is. A kozmás leves eltűnt az asztalról és helyét elfoglalta a ropogós pecsenye; a házi rend is teljesen megváltozott és a „vizitek” órája akkor ütött, midőn Fridolin már eltűnt a láthatárról. Az ő unalmas jelenléte úgy is csak zavarta volna az úri tempót.

Fridolin kezdett beleszokni a kényelmes életbe. A jó ízű pecsenye nem tévesztette el a hatásukat nála, sőt egy kis formába üntötték öszoasztott testét. Az előtt olyan volt, mint a „csöppentett tük-mag” most már kezdett ereiben a „nőműsi virtus” is ágoszkodni.

Azt sohasem kérdezte, hogy honnét e nagy változás, mert a házi törvények szerint neki csak egy paragrafus jutott: a hallgatás.

Egy bamba férjnek különben sem jó mindent tudni, mert hamar megöregszik. Jó ideig folytak így a napok és Fri-

dolin mindig önelégülten ment az irodába. Különösen ebédutánok alkalmával örült nagyon az életnek és ilyenkor az irodában akkorákat ásitozott a jó „módtól” hogy majdnem megharapta a kopasz homlokát. Egyszer azonban midőn már a kollegái is suttogni kezdtek előtte egy nagyon is ismerős nevet, mégis fölébredt benne a gyanú. Kidülitette hát álmos nagy szemeit, az ablak előtt pedig olyan pozitívra vágta magát, mint valami „Landes-Commandirer”, s azután így morfondírozott magában:

— Hát ki vagy te Fridolin?

— Szamár! — mondta a másik szobából az „echó”, aki pedig nem volt más mint Fridolin egyik kollegája, ki a félig nyitott ajtón keresztül hallgatta a morfondírozót.

Fridolin elröstelte magát, mint a tökvirág, ha leöntik forró vízzel és nem szólt semmit. Otthon is hallgatott, itt is csak hallgatott; mert „beszélni ezüst, hallgatni arany” — mondja a közmondás.

Azután ismét leült az irodaasztalhoz és dolgozott. Azaz hogy dolgozott volna, ha tudott volna. Mert egy kicsit mégis megzavarta az „echó”.

A betűk kezdtek előtte ugrándozni, a papír meg sárgult-kékült a szemei előtt. Nem dolgozhatott. Fogta hát a czeruzáját és taktust vert vele az óra ketyegéséhez. Ez a dallamszerű játék eszébe juttatta a régi legénykori kedves nótáját. Elgondolkozott rajta egy darab ideig, azután körülnézte magát, hogy nincs-e valahol még egy „echó” az irodában és lassan kiöntötte a keserűséget e dalban, melyet a lángelkű „Petőfi” irt egykor talán éppen a Fridolin-féle diurnista urak kedvéért.

Te vagy, te vagy barna kis lány,

Szemem, s lelkem fénye!

Te vagy mind a két életem

Egyetlen reménye?

Ha ez az egy reményem is

Csak mulandó á-á-lom.

(Vége köv.)

Felolvas szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
ügyvéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly**.

HIRDETMÉNY.

A belvárosban (Zarándok-utcában) 106. öi. sz. a. fekvő házamat, a mely 4 szoba, 1 előszoba, 1 konyha, 1 élék kamara, 2 pince és 1 istállóból áll, szabad kézből eladom.

Bővebb felvilágosítást ad

Vukicsevits B. Pál

gör. kel. szerb. egyházközség pénztárnoka

FELSMANN HUBERT

ki a Thurzófüredi, Bikszádi, Hársfalvai fürdőekben és dr. PAJOR SÁNDOR budapesti vizgyógyintézetében mint masszírozó, félfürdőző ledörzsölő és tyükszem műtő évek hosszu során működött, itt Zomborban megtelepedett és magát a tisztelt közönség pártfogásába ajánlja. Bérleni lehet nála lakásán a két fekete lóhoz czimzett penglőben, havi 12 illetve 15 frtjával; képességét igazoló bizonyítványai pedig

Czedler János,

ügyvéd irodájában tekinthetők meg.

11632. szám 1899.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári sz. Jakab

országos vásár

f. évi augusztus hó 10-étől bezárólag augusztus 14-éig fog megtartatni.

Ezen vásárral a délmagyarországi (azelőtt bánáti) lóvásár van egybekötve

Augusztus 10. (csütörtök) előtt az állat felhajtás tilos.

Temesvárott, 1899. évi június hó 24-én.

A városi főkapitányságtól.

BANDL REZSÓ.
főkapitány.

A legközelebbi országos vásár 1899. szeptember hó 28-tól október 2-áig fog megtartatni.

Alapítási év 1824

Ifj. Husvéth István

műfestője és kémiai tisztító intézete,

ZOMBOR.

Kémiai tisztítás és festés, **uri, női és gyermeköltözetek-selyem- és gyapju szövetek függönyök, szőnyegek, terítők** s egyéb szabadiszítási és ruházati tárgyak részére.

Kedvező festési és tisztítási árak.

Hirdetmény.

A monostorszegh-apatini ármentesítő-és belviz-szabályozó társulat **folyó hó 9-én** megtartott rendkívüli közgyűlés 2. évi sz. határozata kapcsán a társulatnál betöltendő titkár-ellenőr és pénztáros állásokra pályázatot hirdetek. Az ezen állásokra pályázni óhajtok a választmányhoz címzett kérvényeiket **1899. augusztus hó 15-ig** Zombor, szantai ut 213. sz. alatti társulati igazgatósághoz annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Titkár-ellenőr javadalmazása évi 300 frt, Pénztáros évi javadalmazása 400 frt mely havi utólagos részletekben fizeteltik ki. A titkár-ellenőr 600 frt, a pénztáros pedig 1000 frtot óvadékot tartozik letenni.

Megkivántatik, hogy az irodai és pénztári ügykezelésben jártassággal bírnak, mi okmányokkal igazolandó. Kötelességeik az alapszabály 36, 37. §-ában előírtak mi a társulati igazgatóságnál betekinthető.

Ezen állások **november hó 1-ével** egy évre ideiglenesen tölthetnek be.

A megválasztandók lakhelye Apatin leendő. Zombor, 1899. július hó 22-én.

PROLL LAJOS s. k.
igazgató mérnök.

Legjobb a szájnak és fogaknak.

OSAN

Antiseptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval földimúlja az eddig ismert legjobb fogkezelő.

OSAN fogpor dobozban ára 88 kr.
OSAN fogpor dobozban ára 44 kr.

Legjobb a legegységesebb szájpolvosó.

ROZSATEJ

Balzsamul-szappan 80 kr.
(Orientalische Rosamilch.)

Legjobb a hajfestőszert.

Hajfestőszert

szőkezőkora, barnára, és feketére.
Ára 2 frt 50 kr.

Törvényesen védve, lelkimentesítés megvásárlásával, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, BÉCS, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerészi Király-utca 12. és Egger-utca 14. Rádor-gyógyszertárban Váci-körút 17. továbbá minden gyógyszerészetben, drogzsigetben és parfümeriában. Székelykúdes utánvét mellett. Megrendelése oly helyről, hol még raktár nincs, ient cégek, egriésköz, vagy budai külsővárosi szállítóhoz, a Csepel-szigetbe küldendő. Frakciója ingyen.

KITEVETVE: London, Páris, Bécs, Bréssel, Konstantinápolyban, stb.

500 forintot fizetek annak, aki Bartilla fogvizetnek használata mellett, üvegje 35 kr., valaha ismét fogfájást kap vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr) Bartilla A. örökösök, (E. Winkler) Wien. 19/1. Sommergasse 1. — Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla féle fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjazottak). — Kapható Zombor: Schwarc E. és Gallé E. gyógyszerteráiban.

Lovak és szarvasmarhák

biztosítása.

A magyar kölcsönös állatbiztosító

társaság mint szövetkezet

Budapest, VII. Erzsébet-körút 27.

biztosításokat elfogad lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítés igénye fennáll, ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha kényszervágás rendeltetik el.

Az intézet élén állanak a következő

résbirtokosok: báró Stojanovics György, elnök, báró Ambrózy Gyula, gróf Bethlen Balázs es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, dr. Bély László, országgy. képviselő, Chernel György, es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, báró Josika Gábor, es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, gróf Korniss Károly, förendházi tag, báró Nyáry Béla es. és kir. kamarás, gróf Ráday Gedeon, dr. Simay Aladár, a Magyar agrár-és járadékbank r. t. gazd. tanácsos, dr. Tetéleni Árpád ügyvéd, Taly Istvan es. és kir. kamarás, Posm, gazd. egy. alelnök, Zaleski Jenő, dr. Pajor Ignác vezérigazgató.

Felvilágosítással szívesen szolgál az Igazgatóság és bács budoromgyei képviseletünk: Kertész Jakab ur Szabadkán, Wimmer Károly ur Ujvidéken és Geiringer és Berger urak Baján.

A dijak rendkívül mérsékelték.

Félszázad óta

Arany érem, kitűnnek elismert Arany érem Páris-London. Dr. SICHULSKY-féle Pécs-Temesv.

Arczenőcs és mozdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használtatnak seplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztáltsága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mozdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandula-körpa szappan 25 kr.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépitő szer.

Kitűnő hatású bir a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések eltűnésére Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Joliessante-Puder

fehér, rózsá és sárga színben.

Arcza finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az kiváló láthatatlanul tapadva, annak kellemes színe ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr

Joliessante-Fogpor

legégségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodások és büzdősűk eltávolítására s megővésére, mely által egyáltalán a foghúsa is a legelőnyösebb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante szappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toil let-szappan. A bőr finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss tiszta kinézetét. Kivánat ra mintadarabok ingyen adtak. Egy doz ára 40 kr

Haj-restorer

biztos szer a megoszult haj eredeti természetes színének visszaállítására. 1 üveg ára 1 frt. — Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint ké sz-tónél Kassán.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítás Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50,000 korona érték

és több, kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyeremény 100,000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja
Budapesten: a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V. Dorottya-utca 8.,
 vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüzetek a **nyerő kívánságára** készek az **50.000 korona értékű főnyereményt** egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becsereálni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én
 este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltó üzletekben, az összes dohánytőzsdékben és egyéb elárúsító helyeken.

Visszont elárúsítók forduljanak a Bács-Bodrog megyei főelárúsítóhoz

Kunetz Mór,

szabadkai céghez.

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása 100 kötetben teljesen elkészült

Jókai Mór összes műveinek

Megrendelhető

**a legelőnyösebb
 részletfizetések**

mellett.

Nemzeti kiadása

100 kötet
 díszkötésben,

2000 iven, finom papíron
 nyolczadrét alakban.

250 forint.

Az irodalom minden barátja, a nagy költő géniusának minden tisztelője siessen megszerezni a nemzeti kiadást, hogy az minden magyar ház könyvespolcát ékesen díszítse, ereklje gyanánt szálljon nemzedékről nemzedékre.

A megszerzési módokat páratlanul előnyösek és lehetővé tesszik, hogy mindenki minden anyagi megerőltetés nélkül egy örökbecsű könyvtár birtokába juthasson,

A ki havonként 2 frtot azaz naponként alig 7 kr-t szán a fenkölt özlóra, az megszerezheti magának ezt a könyvtárt, mely páratlan az egész világirodalomban.

A ki tehát még nincs birtokában ennek az irodalmi ereklyének, az töltse ki a mellékelt megrendelőlapot, vágja ki és egy levelezőlapra ragasztva küldje be hozzánk.

RÉVAI TESTVÉREK

Irodalmi Intézet Részvénytársaság
 Budapest, Üllői-ut 10.

Irodalombarátok

a kik előfizetőket gyűjteni
 készek, nagy jutalomban
 részesülnek fáradságukért

Kérem Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság könyvtárához, Budapest.
 VIII., Üllői-ut 10. csomaggal megrendelem

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEINEK NEMZETI KIADÁSÁT
 100 kötetben 2000 iven, vászon díszkötésben 250 frt-ért.

2	frtes havi részletfizetés mellett szállítatik az első 10 kötet	20	} Fizetendő Budapestben. A nem kívánt pénzeszek átvisszaküldők.
4	40	
6	60	
8	80	
10	100	
12	120	
14	140	
16	160	
18	180	
20	200	

Minden 10 részlet lefizetése után egy további sorozat szállítatik. A részletfizetésnek nem tartása esetén az vészküljk a nagy az esetleges ósámet postai megbízás útján, a részletek behajtása mellett betájtani. A postai megbízás be nem váltása esetén a részletekkel kedvezmény megvonatik és a teljes mű vételezésre kerülnek.

Kelt: _____ Aláírás és pontos cím.